

ONZE REF
DATUM 30.03.2023

BIJLAGE(N)

CONTACT PATRICK WATERBLEY
E-MAIL: Patrick.Waterbley@health.fgov.be

Ter attentie van de heer Frank Vandenbroucke
Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

BETREFT : Advies d.d. 16 maart 2023 tot dringende aanpassing van de erkenningscriteria basisvorming inwendige geneeskunde wegens een tekort aan stagemeesters (algemeen) inwendige geneeskunde.

Geachte Heer Minister,

De Hoge Raad Artsen ¹ bracht op 16 maart 2023 in consensus het volgend advies uit inzake een dringend nodige aanpassing van het M.B. 9 maart 1979.

Het M.B. 9 maart 1979 ² bepaalt de erkenningscriteria voor inwendige geneeskunde, pneumologie, gastro-enterologie, cardiologie en reumatologie.

De realiteit van het werkveld is gelukkig sneller geëvolueerd dan de nu 44 jaar oude reglementering van het M.B. 9 maart 1979. De kwaliteit van de Belgische professionele vorming wordt internationaal geapprecieerd.

Maar de oude reglementering begint meer en meer het werkveld te storen.

Daarenboven gaat het om medische disciplines opgenomen in bijlage V (5.1.3) van de Richtlijn beroepskwalificaties 2005/36/EC met het oog op automatische erkenning bij mobiliteit doorheen de EU.

Voorafgaand aan de huidige legislatuur – in 2008, 2012 en 2016 - bracht de Hoge Raad Artsen meerdere adviezen uit tot een aanpassing van ondermeer dit M.B. 9 maart 1979.

Deze adviezen werden evenwel nooit gevolgd door een aanpassing van het M.B.

Ter informatie bezorgen we u de adviezen van 2016- 2017 als bijlage ³.

Het voorstel betrof een toekomstgerichte aanpak met een truncus communis en een hogere professionele vorming van telkens drie jaar. Bij de start van het vormingstraject heeft elke kandidaat met een goedgekeurd stageplan de zekerheid één van de niveau 2 kwalificaties te kunnen bekomen mits positieve evaluaties. De selectie voor de specifieke hogere vorming gebeurt evenwel pas in het derde jaar van de truncus communis, eenmaal de kandidaat na kennismaking met de diverse disciplines zijn keuze kan funderen én ook op basis van zijn parcours kan geselecteerd worden voor de hogere vorming ⁴.

¹ Hoge Raad van artsen-specialisten en van huisartsen.

² M.B. 9 maart 1979 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, stagemeesters en stagediensten voor de specialiteiten van inwendige geneeskunde, pneumologie, gastro-enterologie, cardiologie en reumatologie, BS 15 maart 1979.

³ Adviezen 23 juni 2016: truncus communis; pneumologie; reumatologie; endocrinologie.

Adviezen 23 maart 2017: algemeen inwendige geneeskunde; cardiologie niveau 2; elektrofysiologie niveau 3.
Advies 10 december 2015: interventionele cardiologie niveau 3.

⁴ De adviezen die momenteel afgewerkt worden voor de heelkunde (4 niveau twee titels: viscerale, vasculaire, thoracale en hartheelkunde) hanteren dezelfde benadering. De benadering is transparanter dan de huidige opmaak van eerder fictieve stageplannen bij de aanvang, waardoor heel frequente wijzigingen nodig blijken.

De huidige niveau 3 beroepstitels nefrologie; endocrinologie en hematologie zouden volgens de adviezen 2016 niveau 2 titels moeten worden. Dit bood de mogelijkheid deze titels ook te notificeren in bijlage V van de Richtlijn 2005/36/EC waardoor mobiliteit in de EU gefaciliteerd zou worden (automatische erkenning).

De adviezen van 2016-2017 moeten na zeven jaar opnieuw geactualiseerd worden en voor de resterende disciplines moeten adviezen nog afgewerkt worden .

Vooraleer meerdere werkgroepen opnieuw vele overleg- en voorbereidingsuren investeren vindt de Hoge Raad het wenselijk een bevestiging te ontvangen van een reële kans op publicatie van nieuwe besluiten. In 2017 stopte de Hoge Raad immers de betreffende adviesprocedures wegens de toen vastgestelde afwezigheid van opvolging van de adviezen.

Op 16 maart 2023 adviseerde de Hoge Raad Artsen in consensus om nu reeds een dringend noodzakelijke aanpassing door te voeren inzake de criteria voor de stagemeester van de basisopleiding voorzien in het M.B. 9 maart 1979.

Voor de basisopleiding inwendige geneeskunde, wordt vereist dat de stagemeester een niveau 2 kwalificatie heeft in inwendige geneeskunde (M.B. 9 maart 1979 Bijlage, H I, B, art 4). Hieraan voldoet de (algemeen) internist waaronder ook de artsen met een bijkomende niveau 3 titel nefrologie ⁵ of endocrinologie ⁶ of hematologie ⁷ .

De basisopleidingen vereist voor de disciplines Pneumologie (H. II, A, artt 2-3) , Gastro-enterologie (H III, A artt 2-3), Cardiologie (H. IV, A, artt 2-3), Reumatologie (H. V, A, artt 2-3) moeten ook voldoen aan de criteria voor de basisopleiding inwendige geneeskunde.

In Titel I (de bijzondere beroepstitel in de medische oncologie), H II, art. 2, § 2 en 3 van het M.B. 26 september 2007 ⁸ wordt ook verwezen naar de basisopleiding in de inwendige geneeskunde.

⁵ MB 4 december 1995 tot vaststelling van de bijzondere erkenningscriteria voor de geneesheren-specialisten houders van de bijzondere beroepstitel in de **nefrologie**, alsook van de stagemeesters en stagediensten in de nefrologie,

⁶ Bijlage, H. I, A, art 7 M.B. 9 maart 1979 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, stagemeesters en stagediensten voor de specialiteiten van inwendige geneeskunde, pneumologie, gastro-enterologie, cardiologie en reumatologie, *BS* 15 maart 1979.

⁷ MB 18 oktober 2002 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, houders van de bijzondere beroepstitel in de klinische hematologie, almede van stagemeesters en stagediensten in de klinische hematologie,

⁸ M.B. 26 september 2007 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, houders van de bijzondere beroepstitel in de medische oncologie en van de bijzondere beroepsbekwaamheid in de oncologie evenals van stagemeesters en stagediensten voor deze discipline en deze bijzondere beroepsbekwaamheid, *BS* 24 oktober 2007.

Dezelfde verwijzing wordt gehanteerd in de erkenningscriteria voor geriatrie⁹ in Hfdstk I, art1, §1, 1.

Het acute probleem betreft het tekort aan artsen met een niveau 2 titel inwendige geneeskunde¹⁰.

Een Erkenningscommissie heeft in 2022 hiervoor reeds aandacht en een oplossing gevraagd.

De opstelling van stageplannen die conform zijn met de bestaande reglementering M.B. 9 maart 1979, komt in het gedrang. Daarnaast worden artsen die nog over een niveau 2 titel (algemene) inwendige geneeskunde beschikken door ziekenhuizen gevraagd het stagemeeesterschap op te nemen hoewel ze andere prioriteiten of interesses hebben dan professionele vorming.

De Hoge Raad Artsen adviseert deze acute problematiek zo snel mogelijk aan te pakken.

Er wordt geadviseerd een aanvulling en versoepeling door te voeren van art. 4 van Bijlage, Hfdstk I, B, M.B. 9 maart 1979 waar de criteria voor de stagemeeester en de medewerkers (stageteam) bepaald worden:

Het huidige artikel 4

“Art. 4

De stagemeeester, zelf erkend als geneesheer-specialist in de inwendige geneeskunde, moet erkende specialisten als voltijdse (ten minste acht tienden van de normale beroepsactiviteit) medewerkers hebben, namelijk één per 25 à 30 bedden of meer volgens het belang van de poliklinische of technische werkzaamheden. Al deze medewerkers moeten blijf geven van een volgehouden wetenschappelijke belangstelling en moeten sedert ten minste vijf jaar erkend zijn als specialist in één van de specialiteiten bedoeld in dit besluit en ten minste één onder hen in de inwendige geneeskunde.”

aan te vullen met volgende clausule:

“... In afwijking van artikel 24 en 24/1 van het algemeen besluit MB 23.04.2014 kunnen voor wat de basisopleiding betreft de stagemeeester en de medewerkers ook erkend zijn als arts-specialist in één van de specialisaties pneumologie, gastro-enterologie, cardiologie, reumatologie of geriatrie of medische oncologie; mits zij voldoen aan de overige algemene

⁹ Ministerieel besluit 29 juli 2005 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, stagemeeesters en stagediensten in de geriatrie.

¹⁰ Uit het rapport “De evolutie van de workforce artsen-specialisten in de Inwendige geneeskunde, 2016-2036 Resultaten van het basisscenario” van de Cel Planning FOD Volksgezondheid van juni 2020¹⁰ (pp 37-39) blijkt het volgende.

Over de periode 2021-2036 evolueert de gewogen dichtheid (aantal specialisten inwendige geneeskunde per 10.000 inwoners rekening houdend met de kenmerken van de bevolking) in voltijds equivalenten als volgt:

- een stijging van 1,12 naar 1,33 in de Vlaamse Gemeenschap
- een status quo rond 1,67 voor de Franse Gemeenschap

Gezien in deze cijfers ook de artsen opgenomen zijn met een niveau 2 titel inwendige geneeskunde én een niveau 3 titel nefrologie of endocrinologie of hematologie of infectiologie, zou een en ander verfijnd kunnen worden. Maar ook deze artsen behouden hun niveau 2 titel en voldoen in principe aan de huidige erkenningsvoorwaarden voor de stagemeeester van de basisopleiding.

criteria voor de erkenning van stagemeesters en medewerkers. Deze stagemeester beperkt dan zijn/haar stagemeesterschap tot de basisopleiding.”

De Hoge Raad Artsen vond het aangewezen de mogelijkheid ook te voorzien voor artsen met een niveau 2 titel geriatrie of een niveau 2 titel medische oncologie gezien hun profiel en gezien ze zelf een basisopleiding inwendige geneeskunde doorlopen hebben.

Voor de duidelijkheid merken we op dat de huidige reglementering inzake nefrologie, hematologie, endocrinologie en internist-infectiologen niveau 3 titels betreft waarbij deze artsen reeds over een niveau 2 titel inwendige geneeskunde beschikken en dus op basis van het bestaande art 4 het stagemeesterschap voor de basisopleiding kunnen opnemen.

Inzake de vereiste anciënniteit van de stagemeester en de medewerkers, vereisen art 24 en art 24/1 van het algemeen besluit M.B. 23.04.2014 ¹¹ respectievelijk 5 jaar en 3 jaar. Deze versoepelde anciënniteitsvereisten worden nu algemeen toegepast.

De adviezen van 2016 voorzagen een totaal concept voor een toekomstgerichte vorming inwendige geneeskunde, waarbij de hierboven besproken acute problematiek opgevangen werd. Deze adviezen moeten evenwel nog geactualiseerd worden.

Dit zal veel voorbereidend werk vragen en een dringende tussentijdse beperkte aanpassing van het huidig MB is noodzakelijk.

Hoogachtend,

Dr. Patrick Waterbley

ondervoorzitter-secretaris

Hoge Raad van artsen-specialisten en van huisartsen

Bijlage:

Adviezen 23 juni 2016: truncus communis; pneumologie; reumatologie; endocrinologie.
Adviezen 23 maart 2017: algemeen inwendige geneeskunde; cardiologie niveau 2; elektrofysiologie niveau 3.

Advies 10 december 2015: interventionele cardiologie niveau 3.

¹¹ M.B. 23 april 2014 tot vaststelling van de algemene criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten, stagemeesters en stagediensten, *BS* 27 mei 2014.